

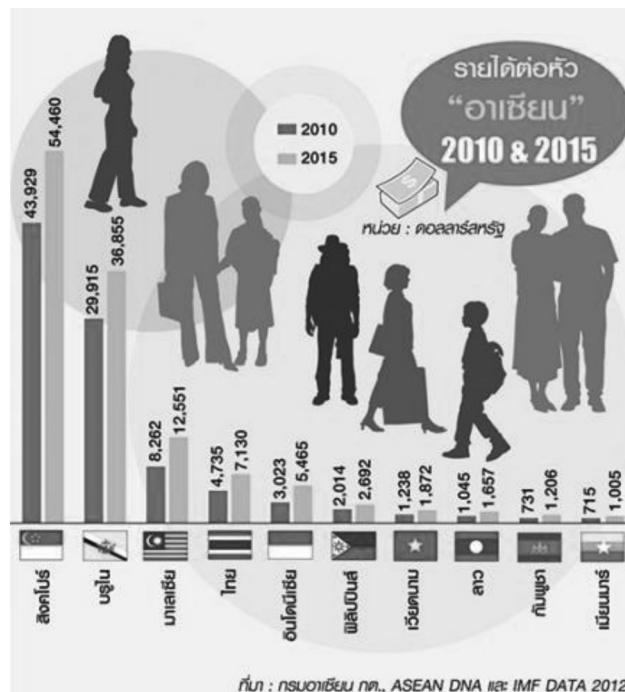
อาจารย์ ดร.สุทธิกร กิ่งแก้ว  
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย  
สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

## Human Resource in Asia

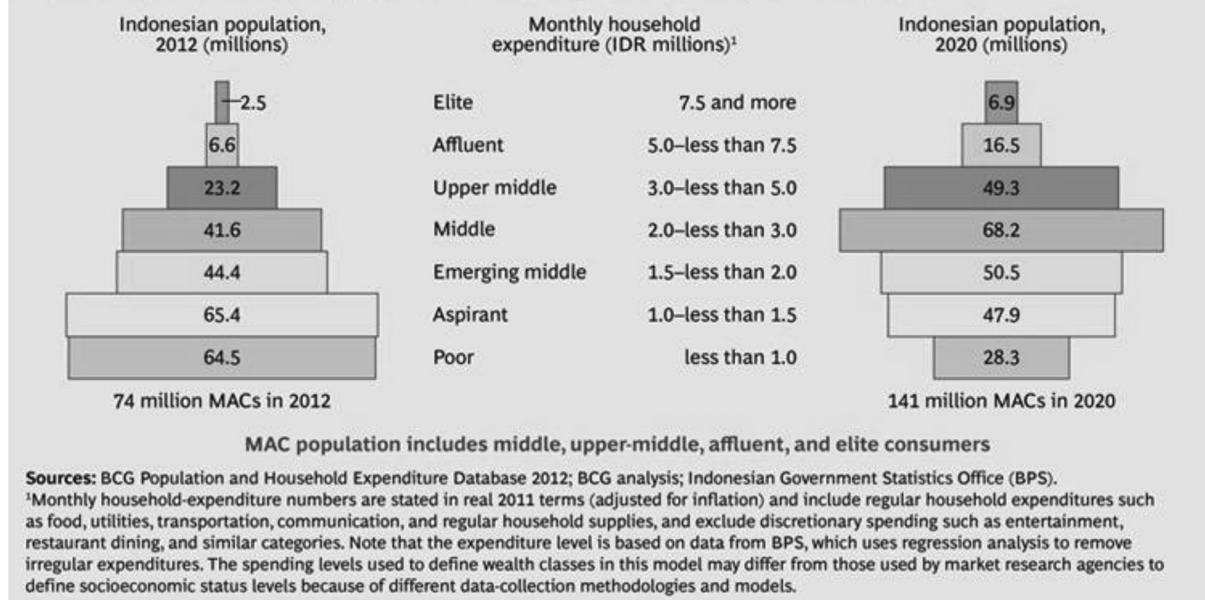
# อินโดนีเซีย :ยักษ์ใหญ่แห่งอาเซียน

คงปฏิเสธไม่ได้ว่าอินโดนีเซียถือเป็นประเทศยักษ์ใหญ่ของกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ จากการที่อินโดนีเซียมีประชากรมากถึงประมาณ 254 ล้านคน เป็นอันดับ 1 ในอาเซียน อีกทั้งยังมีวัยแรงงานเป็นสัดส่วนประชากรที่มากที่สุดของประเทศ เท่ากับ 48% ของประชากรทั้งหมด จึงทำให้อินโดนีเซียเป็นทั้งฐานการผลิตที่นำลงทุนสำหรับธุรกิจและอุตสาหกรรมต่างๆ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ที่สุดในอาเซียนอีกด้วย

ที่ผ่านมาไทยเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญในอาเซียนไม่แพ้อินโดนีเซียจากการเป็นศูนย์กลางด้านภูมิศาสตร์ของอาเซียน อีกทั้งไทยยังคงได้เปรียบในด้านกำลังซื้อของประชากร โดยในปี 2015 รายได้ประชากรไทยเฉลี่ยเท่ากับ 7,130 บาทต่อคน ซึ่งสูงกว่าอินโดนีเซียที่มีรายได้ประชากรเฉลี่ย 5,463 บาทต่อคน อย่างไรก็ตาม ได้มีการคาดการณ์จากข้อมูลทางสถิติ พบว่าการที่เศรษฐกิจในอินโดนีเซียเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชากรเลื่อนฐานะจากชนชั้นล่างเป็นชนชั้นกลางมากขึ้น โดยสัดส่วนประชากรชนชั้นกลางในอินโดนีเซีย จะเพิ่มขึ้นจาก 25% ในปี 2010 เป็น 43% ภายในปี 2020 และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ไทยยังเสียเปรียบอินโดนีเซียในด้านตลาดแรงงาน เนื่องจากไทยมีจำนวนแรงงานต่ำ แต่มีค่าแรงสูง จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังสูญเสียความได้เปรียบเชิงเศรษฐกิจในหลายๆ ด้าน ให้กับอินโดนีเซีย



## EXHIBIT 2 | Indonesia's Population Is Growing and Becoming More Affluent

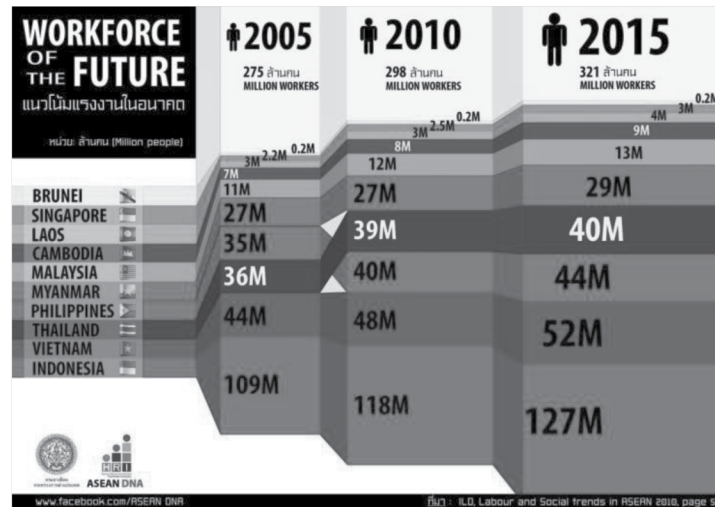


อินโดนีเซียจึงถือเป็นความท้าทายสำคัญของไทยในการเป็นผู้นำเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องด้วยขนาดประเทศ จำนวนประชากร และกำลังซื้อ การที่ไทยจะพัฒนาศักยภาพตัวเองให้เทียบเท่ากับอินโดนีเซียนั้นจึงเป็นไปได้ค่อนข้างยาก อย่างไรก็ตามหากไทยมีแนวร่วมที่สามารถสนับสนุนกันทั้งในด้านขนาดตลาด จำนวนประชากร จำนวนแรงงาน และการพัฒนาอื่นๆ ก็จะช่วยเพิ่มศักยภาพให้ไทยสามารถแข่งขันกับอินโดนีเซียได้ซึ่งแนวร่วมที่น่าสนใจมากที่สุดจะเป็นใครไปไม่ได้ นอกจากกลุ่มประเทศ CLMV

### T + CLMV

CLMV เป็นการรวมกลุ่มประเทศในอาเซียนที่น่าจับตามองมากที่สุดในขณะนี้ เพราะถึงแม้ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มกันระหว่างประเทศเล็กๆ อย่าง กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม แต่ประเทศเหล่านี้มีอัตราการเติบโตในด้านเศรษฐกิจค่อนข้างสูง จากการมีทรัพยากรที่ยังไม่ถูกใช้เป็นจำนวนมาก ประชากรวัยแรงงานมีสัดส่วนสูง อีกทั้งมีค่าแรงต่ำ ส่งผลให้ CLMV มีแนวโน้มการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว

หากประเทศไทยร่วมมือกับกลุ่มประเทศ CLMV ในเชิงธุรกิจ อุตสาหกรรม รวมถึงการแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ จะทำให้ไทยและ CLMV มีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องทรัพยากรแรงงาน เพราะการรวมตัวระหว่าง 5 ประเทศ จะทำให้มีจำนวนแรงงานมากถึงประมาณ 95 ล้านคน ในปี 2015 อีกทั้งแรงงานจากไทยยังเป็นแรงงานที่มีทักษะค่อนข้างดี ซึ่งทำให้สามารถแข่งขันกับตลาดแรงงานของอินโดนีเซียที่จะมีมากถึง 127 ล้านคน ในปี 2015 ได้



นอกจากนี้การรวมตัวของไทยกับ CLMV ยังก่อให้เกิดความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์มาก เนื่องจากประเทศใน CLMV อย่างลาวและพม่า ยังมีอาณาเขตติดต่อกับ 2 มหาอำนาจของโลก คือ จีนและอินเดีย นั่นหมายความว่า การที่ไทยผนึกกำลังกับ CLMV นอกจากจะเป็นการขยายโอกาสทางธุรกิจให้ครอบคลุม 5 ประเทศแล้ว ยังสามารถขยายฐานผู้บริโภคไปยังจีนและอินเดียได้อีกด้วย รวมถึงการรวมตัวของไทยและ CLMV ค่อนข้างเป็นไปได้ง่ายในแง่ของการขนส่ง เคลื่อนย้ายทรัพยากร เนื่องจากมีการคมนาคมทางบกเชื่อมต่อกันทั้ง 5 ประเทศ ต่างจากอินโดนีเซียที่เป็นหมู่เกาะ ซึ่งจะเสียเปรียบด้านการขนส่งที่ค่อนข้างลำบากและมีต้นทุนสูง

ในมุมมองด้านเศรษฐกิจ การมีประเทศขนาดใหญ่หรือมีประชากรมาก ช่วยทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจได้ง่ายขึ้น แต่ในปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทุกวัน การพัฒนาประเทศที่รวดเร็วเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้กัน การผนึกกำลังระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศ CLMV เป็นการตอบโจทย์ทั้งด้านการขยายขนาดตลาดและความรวดเร็วในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพให้ไทยสามารถเป็นผู้นำของอาเซียนไม่แพ้ยักษ์ใหญ่อย่างอินโดนีเซียได้อย่างแน่นอน A